

Pokyn ředitelky školy č. 13

k jednotnému postupu při udělování a ukládání výchovných opatření

(aktualizace ke dni 1.10.2018)

Tento pokyn vydaný dne 1.10.2018 s účinností ode dne 1.10.2018 nahrazuje POKYN ŘEDITELKY č.13 vydaný **ke dni 1.10.2017**, který tímto **pozbývá platnosti**.

Vzhledem k tomu, že při klasifikačních konferencích, vyplňování formulářů pro vyplácení stipendia, zápisech do školní matriky a následné kontrolní činnosti vychází najevo nejednotný postup pedagogických pracovníků v této oblasti, stanovují níže uvedený postup, a to jak na úseku teoretické výuky, tak na odborném výcviku.

Legislativa upravující tuto problematiku

Výchovná opatření jsou upravena školským zákonem č. 561/2004 Sb., v § 31 odst. 1:

Výchovnými opatřeními jsou pochvaly, jiná ocenění a kázeňská opatření. Kázeňskými opatřeními **s právními důsledky** jsou podmíněné vyloučení žáka ze školy nebo školského zařízení a vyloučení žáka ze školy nebo školského zařízení. Kázeňská opatření (napomenutí, důtka, důtka ŘŠ) **nemají právní důsledky** pro žáka. Pochvaly, jiná ocenění a další kázeňská opatření může udělit či uložit ředitelka školy nebo třídní učitel. Ministerstvo stanoví prováděcím právním předpisem druhy dalších kázeňských opatření a podmínky pro udělování a ukládání těchto dalších kázeňských opatření, pochval a jiných ocenění.

Vyhláška č. 13/2005 Sb., v § 10 (ve znění k 1. 9. 2018) a v následujících odstavcích uvádí:

Ředitelka školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby udělit žákovi pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci. Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících udělit žákovi po projednání s ředitelkou školy pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

Pokud dojde k **vědomému porušení povinností** stanovených školním řádem, lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

- a) napomenutí třídního učitele
- b) důtku třídního učitele
- c) důtku ředitele školy

Třídní učitel oznámí uložení důtky ředitelce školy a výchovné poradkyni, provede zápis do školní matriky. Uložení důtky ŘŠ je vždy předem projednáno s pracovníky Školního poradenského pracoviště (ŠPP), které tvoří TU, výchovný poradce, speciální pedagog, případně metodik prevence.

Třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí či důtky (včetně důvodů) prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci nezletilého žáka – např. zápis do ŽK (studijního průkazu).

Udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamenává do dokumentace školy – Bakaláři/evidence/ výchovná opatření, ŽK (studijní průkaz), dokumentace pracovníka Školního poradenského pracoviště (ŠPP).

Podmínky a pravidla pro udělování pochval a jiných ocenění a ukládání napomenutí a důtek jsou součástí platného školního řádu.

Zásady jednotného postupu při udělování a ukládání výchovných opatření

Než příslušný pedagogický pracovník udělí či uloží výchovné opatření nebo podá návrh na udělení (uložení) výchovného opatření řediteli školy, musí si být stoprocentně jist, že postupoval přesně a v souladu s těmito legislativními ustanoveními.

1. Výchovná opatření se udělují či ukládají v průběhu celého roku.

V žádném z ustanovení školského zákona či vyhlášky č.13/2005 (ve znění k 1. 9. 2018) není stanoveno, že by se udělování či ukládání výchovných opatření vztahovalo ke klasifikačnímu období, tj. k pololetí. Výklad, že koncem prvního pololetí se s udělováním výchovných opatření končí a od druhého pololetí začíná žák tzv. s čistým štítem, je mylný. Podle tohoto chybného názoru by se pak musely rušit i lhůty podmíněných vyloučení udělených v prvním pololetí a přesahující do pololetí druhého, což by bylo absurdní. Maximální délka zkušební lhůty podmíněného vyloučení je přitom jeden rok. V § 69 škol. zákona jsou stanoveny podmínky pro klasifikaci prospěchu a chování v jednotlivých pololetích, o výchovných opatřeních se tento paragraf opět nezmiňuje, nelze tedy automaticky usuzovat, že by měl platit i pro udělování výchovných opatření.

2. Pochvaly a jiná „kladná“ ocenění lze udělovat žákům v průběhu školního roku vícečetně – vždy za konkrétní kladný čin.

V rámci pedagogických dvojek (TU+UOV) je třeba se vzájemně informovat a udělovat výchovná opatření koordinovaně. Také např. formulace pochvaly „za vyznamenání“ není správná. Samo dosažení vyznamenání je oceněním stupně prospěchu a je zaznamenáno na vysvědčení. Správně by pochvala měla znít „za vzorný přístup k plnění studijních povinností“ či podobně.

3. Konkrétní kázeňské opatření (napomenutí a důtky TU, důtka ŘŠ, podmíněné vyloučení a vyloučení) ukládá příslušný pedagogický pracovník obvykle pouze jednou v daném školním roce.

Postupuje nejčastěji (není-li dán skutečně závažný důvod) vzestupně od nejnižšího k nejvyššímu. Proto je třeba s těmito opatřeními zbytečně neplýtvat, využívat nejdříve pohovoru či projednání přestupku s žákem či rodičem (tato zaznamenat do ŽK, Poznámky (Bakaláři), TK či deníku OV), pak teprve (nenastala-li náprava) udělit výchovné opatření. Doporučen je pohovor s pracovníky ŠPP, členové musí zaujmout společné doporučující stanovisko. *Kázeňské opatření ze strany učitele (není-li obzvláště závažné) doporučují udělovat až při dosažení horní hranice daného přestupkového rozmezí uvedeného ve školním řádu.*

4. Pravidla hodnocení uvedená ve školním řádu musí pedagogičtí pracovníci jednotně dodržovat.

Jsou pro ně ze školského zákona závazná, udělení výchovného opatření v rozporu s pravidly hodnocení by bylo v případě oprávněné stížnosti žáka či rodiče nebo zjištění ředitele školy či krajského úřadu anulováno. Každé rozhodnutí pedagogického pracovníka (hodnocení žáka i udělení vých. opatření) je přezkoumatelné!

5. Porušení školských předpisů je třeba formulovat zřetelně a konkrétně.

Nejčastější argument „žák je drzý“ při udělování kázeňského opatření neobstojí (nepoužívejte ho). Rodič či žák Vám mohou oponovat, že je „zdravě asertivní“. Míra posuzování „drzosti“ je složitá, rozdílná a neměřitelná. Správně je např. „porušení § 22 odst. 1 písm. c) školského zákona – žák odmítá plnit pokyny pedagogického pracovníka při výuce ODV, vulgárně se přitom vyjadřuje“.

6. Návrh na udělení důtky ŘŠ (podmíněné vyloučení či vyloučení) je třeba zpracovat písemně a projednat s pracovníky ŠPP.

O návrhu na tato kázeňská opatření musí být informován i učitel odborného výcviku, aby tento mohl návrh případně doplnit, a nezůstaly tak nevyřešené přestupky. Také ředitelka školy bude při rozhodování o udělení kázeňských opatření (DŘŠ, podmíněné vyloučení a vyloučení) uplatňovat zásadu horní hranice přestupkového pásma stanoveného v příloze školního řádu, nežádejte proto o DŘŠ či další kázeňské opatření okamžitě při prvním drobném přestupku po udělení předchozího nižšího opatření.

Udělování či ukládání výchovných opatření nesouvisí s datem klasifikačních konferencí či klasifikačním obdobím. Uděluje se vždy po vykonání, zjištění či vyšetření daného skutku. Kázeňská opatření (podmíněné vyloučení, vyloučení) jsou ve správním řízení platná až po nabytí právní moci. Při ukončení klasifikačního období se hodnotí chování žáka příslušným stupněm 1 až 3, nelze tedy dopředu předjímat, např. při udělení důtky ŘŠ v listopadu, že žák bude mít na konci pololetí 2. stupeň z chování (žák může být tímto stupněm na konci klasifikačního období hodnocen, ale také nemusí).

Vzhledem k tomu, že výchovná opatření se udělují v průběhu celého školního roku a že jde o oblast velmi složitou a citlivou, je nutné, aby pedagogický pracovník jednal při jejich udělování či navrhování uvážlivě, s rozvahou a profesionálním přístupem. Udělování či ukládání kázeňských opatření musí být v souladu s uvedenou legislativou, musí odpovídat závažnosti konkrétní události a nemělo by mít destabilizující vliv na průběh vzdělávání žáků. Na klasifikačních poradách budeme záležitosti udělování výchovných opatření vyhodnocovat a v případě nutnosti činit další kroky.

V Šumperku dne 1.10.2018.

Mgr. Irena Jonová
ředitelka SŠŽTS Šumperk